

Asia: VN/14961/2024

Lausuntopyyntö keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta (KAISU3)

Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi

Avovastaus

Suomen Tieyhdistys kiittää mahdollisuudesta lausua Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta. Liikenteen osalta ei tulla saavuttamaan sille aiemmin asetettua päästövähennystavoitetta vuonna 2030. Päästövähennyksien aikaansaamiseksi tulee harkita tarkkaan, miten paljon päästövähennystoimia ohjataan poliittisesti ja millaisia tuloksia ohjauksella on aikaan saatavissa. Ohjauksen tulee olla pitkäjänteistä ja tarpeetonta poukkoilua tulee välttää. Ohjauksella on vaikutus liikenteeseen linkittyviin markkinoihin ja talouteen, mikä tulee ottaa huomioon. KAISU-suunnitelman toimenpiteet liikenteen osalta ovat itsessään kannatettavia, joskin ilmastotavoitteen kannalta riittämättömiä. Ilmastosuunnitelmaan tulee sisällyttää uusia päästövähennystoimia.

Liikenne

Avovastaus

Liikenteen ja logistiikan puhdas siirtymä on edellytys liikenteen toimialan kestävälle ja kannattavalle liiketoiminnalle, mutta siirtymävaiheessa siitä aiheutuu alalle kilpailuun vaikuttavia lisäkustannuksia. Sijainnin, välimatkojen, huoltovarmuuden ja ilmaston kannalta liikenne ja logistiikka ovat Suomelle elinehto. Ammattiliikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien tankkaus- ja latausinfrastruktuuria tulee kehittää nykyistä voimakkaammin liikenteen päästövähennysten vauhdittamiseksi. Samaan aikaan tulee huolehtia kotitalouksien hyvinvoinnista ja ostovoimasta ympäri Suomea hillitsemällä liikkumiseen käytettävien kulujen kasvua nykyisestä.

Tieyhdistyksen katsoo, että mahdolliset liikenteen päästökauppatulot tulee palauttaa takaisin liikennesektorin kehittämiseen. Sosiaalisen ilmastorahaston osalta tulee varmistaa, että sen piiristä autetaan myös maaseudun ja vähäliikenteisten alueiden väestöä, joiden mahdollisuudet liikkumiseen ovat rajatut. Tulee varmistaa, että liikkumisvaihtoehdoilta rajattujen yritysten ja kotitalouksien kustannustaakka ei kasva. On huolestuttavaa jos suunnitelman puutteet voivat vaarantaa EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) rahoituksen saamisen.

-Erilaiset hankintatuet, kannustimet ja konversiotuki:

Puhtaaseen liikenteeseen siirtymisen kynnystä alentavat tuet ja kannustimet ovat erityisen tarpeellisia kotitalouksille etenkin niillä seuduilla, joilla auto on ainut vaihtoehto liikkumiseen. Raskaan liikenteen ja työkoneiden hankintatuet ovat tarpeellisia puhtaaseen kalustoon siirtymisessä. Tavoitetta edistäisi, jos hankintatuen piirin sisällytettäisiin myös pakettiautot.

Hankintatukien pariksi tarvitaan satsauksia jakelu- ja latausinfraan. Latausinfraa tulee kehittää etenkin taloyhtiöissä. Biokaasun tuotantoon liittyviä investointikannustimia samoin kuin biokaasun jakeluverkoston laajentamista tulee edistää. Biokaasun hyödyntämisen suurin potentiaali on raskaassa liikenteessä. Myös vety tulee huomioida tulevaisuuden käyttövoimana.

- MAL-sopimukset ja kestävä liikkuminen:

MAL-sopimusten mukaiset toimet palvelevat valtion ja kaupunkien yhteisiä kehittämisintressejä, kuten kestävää liikkumista.

Kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantaminen taajamissa tuo kunnille ja niiden asukkaille paljon muitakin hyötyjä kuin ilmastohyötyjä. Valtion tuki on omiaan kannustamaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseen.

-Joukkoliikennetuki ja kutsuliikenteen kehittäminen:

Kohtuullisesti hinnoiteltu ja vähäpäästöinen joukkoliikenne, muu julkinen liikenne ja kutsuliikenne ovat tehokkaita keinoja vaikuttaa kulkumuotovalintaan ja näin vähentää päästöjä, etenkin taajamissa ja kaupunkiseuduilla.

-Julkisen ja taloyhtiöiden jakeluinfran rakentamisen tuki:

Autojen latausmahdollisuuksia on kehitettävä sekä julkisesti että yksityisesti. Toimia tarvitaan tiiviisti- ja harvaanasutuilla alueilla. Taloyhtiöiden lisäksi etenkin pienituloisilla kotitalouksilla olisi hyvä päästä tuen piiriin. Raskaan liikenteen reittien läheisyydessä tulee varmistaa raskaan liikenteen nopeat latauspisteet.

-Raideliikenne:

Raiteille kannattaa siirtää kaikki sellainen raskasliikenne, mikä on järkevästi raiteilla kuljetettavissa. Raideliikenteen matkat ja kuljetukset alkavat yleensä tieverkolta ja kokon matkaketjun tulee olla toimiva.

Maatalous

Avovastaus

-

Rakennusten erillislämmitys

Avovastaus

-

Työkoneet

Avovastaus

-

Jätehuolto

Avovastaus

-

F-kaasut

Avovastaus

-

Teollisuus ja muut päästöt

Avovastaus

-

Kuntien ja alueiden ilmastotyö

Avovastaus

-

Kulutuksen hiilijalanjälki

Avovastaus

-

Julkiset hankinnat

Avovastaus

-

Muut poikkisektorit

Avovastaus

-

Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

Avovastaus

-

Muita huomioita

Avovastaus

-

Thompson Liisa-Maija
Suomen Tieyhdistys ry